

Ö-rodden

Under alla tider har folk rott men det är först på senare tid det har varit för nöjes skull. Tidigare var rodden förknippad med det hårda slitet på havet för att skaffa mat för dagen men också för att över huvud kunna förflytta sig mellan öar som i fallet Härön - Kyrkesund. I våra trakter har Kyrkesundsdorisen varit den båttyp som varit den vanligaste under långa tider och det som varit var familjs självklara tillhörighet här ute har med tiden blivit något av en statussymbol för oss sommargäster och nu finns det knappt några Dorisar kvar.

Därför känns det som att det kan vara dags att berätta Ö-roddens historia eftersom den så starkt varit förknippad med Kyrkesundsdorisarna som oftast också var byggda ute på Härön. Upphovet till Ö-rodden var de roddturer som Olle Olsson och Bengt Petersson, båda med en stark anknytning till Härön, företog under 1970-80-talen under enkla former, en roddtur på 2-3 timmar med en ordentlig fikastund någon stans ute på Häröns västsida. På 90-talet lämnade Bengt Härön och då var vi några andra som följde upp traditionen i liten skala med Olle som den drivande kraften.

Intresset växte och från och med sommaren 1999 blev det en rodd med flera deltagare som kulminerade 2004 men som fortsatte fram till 2009 som är vår senaste notering och även senare, fast i mindre skala. Hela tiden var det Olle som var motorn bakom det hela och vi var många som gick och väntade på att Olle skulle ge signal att "nu ser vädret ut att vara lämpligt och imorgon ger vi oss iväg". Budskapet spreds över ön och på senare år även över till Kyrkesundsidan och påföljande morgon bar det iväg vid 6-tiden med start där sundet är som smalast och vi rodde runt ön medsols. Då var båtarna norrifrån redan på plats och båtarna från Holmen anslöt på vägen. Från början var de flesta båtarna Dorisar men med tiden har de blivit färre och vi har sett andra båttyper i startfältet, till och med en norsk snipa. En outtalad förutsättning för att få vara med var givetvis att man rodde en träbåt. Vi kunde vara både två och tre i båtarna så det var ett stort sällskap som drog iväg. Både kvinnor och män var med och man fick gärna vara klädd som man varit i gamla tider. Vi hade en Madam Flod i den norska snipan och från Holmen kom familjen Engström i 30-talsmundering. Under ett antal år markerade Kurt Forsgren starten med att blåsa revelj med sin signaltrumpet som även kom till pass när vi passade på att väcka upp båtfolket i Kalvsund på vår väg genom sundet.

Väl ute på Häröns västsida blev det läge för rast och fika. Det var ju inte precis självklart var fikan skulle intas, det var många om budet, men så vitt jag minns lade vi alltid till vid Brevik. Under fikan berättades det många historier om livet där ute i gamla tider och den som var ny i gänget fick en trevlig introduktion till hur man med enkla medel kunde njuta av en morgon till sjöss i lugnt tempo.

Sammanfattning om hur ö-rodden uppkommit på Herrön
Nedtecknat av Olle ("på Piggen") Olsson och Svenne ("i Svängevik") Pettersson
Bilagan nedtecknad av Laila Mattiasson

Uppdaterad 2019-08-12

Vid 9-tiden var vi tillbaka i Svängevik och då kunde Kurt markera med trumpeten att vi var hemma igen och var det någon som fortfarande inte hade stigit upp så var det dags att göra så.

En sådan morgon kände man verkligen att livet var värt att leva och att man tillhörde de privilegierades skara.

Som avslutning lite statistik:

År	rodde vi den	och var totalt	båtar
1999		3 juli	6
2000		30 juli	6
2001		20 juli	6
2002		30 juli	8
2003		15 juli	11
2004		3 juli	12
2005		6 aug	10
2006	ingen rodd	--	0*
2007	rodde vi den	6 aug och var totalt	10
2008		20 juli	9
2009		8 aug	5

* så när som på Thomas och Tommy i en båt

Så tunnades leden ut men givetvis har det hela tiden funnits entusiaster som fortsatt traditionen och njuter av de underbara morgnar som vi andra varit med om men som vi numera upplever från åskådarplats.

Olle och Svenne i Svängevik, nedtecknat december 2012

Bilaga

När Olle inte längre hade möjlighet att driva på att rodden blev av, uppstod ett vakuum. Efter en period åtog sig Stefan Sjögren att hålla liv i traditionen och rodden återupptogs. Dock har det inte varit varje år.

Upplägget var det samma, men med andra personer som deltog.

År	rodde vi den		och var totalt	båtar
2010	ingen rodd	--		0**
2011		1 aug		7
2012	ingen rodd	--		0**
2013		22 juli		6
2014		24 juli		7
2015	ingen rodd	--		0***
2016		24 juli		5
2017	ingen rodd	--		0***
2018		27 juli		4
2019		26 juli		4****

** 2010 och 2012 Ingen rodd pga att ingen tog tag i det, och ingen var medveten om att Olle inte orkade

*** 2015 och 2017 Ingen rodd pga blåsigt väder och kall väderlek större delen av sommaren. Ingen lämplig morgon fanns förrän långt fram i augusti och då var roddarna tillbaka till sina arbeten.

2016 Fredrik Forsman skriver i ett inlägg på Facebook 25 juli följande:

"Idag gick den årliga Ö-rodden runt Härön av stapeln. Ett sätt att göra alla de som rott för sitt bröd till minnes och för att ro klassiska Kyrkesundsdorisor tillsammans. Starten går kl 06:00 och dagen väljs efter väder. Ska man vara med får man vara beredd på kort varsel. I morse låg havet som en spegel. Att ro på utsidan Härön med horisonten om babord är fantastiskt. Många dagar är det förenat med livsfara att befinna sig där. Nu skvallrar bara en stilla rest av en dyning om Nordsjöns och Kattegatts brutala krafter."

2018 fanns en helt nybyggd doris med i startfältet. Dorisen är byggd av Stellan (i Hawen) Hermansson på beställning av Kicki Björklund.

**** 2019 Rodden filmades via drönare av Thomas Johannesson och finns utlagd på Youtube. Se den på länken

<https://www.youtube.com/watch?v=ZJfipko4e7o&feature=youtu.be>